

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNÁP.

Egészévre 2 frt.
Félévre 1 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felolós szerkesztő:
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Rátkay László.

Semmi sem jellemzi jobban a mostani képviselőházat, mint az, hogy feltűnően sok benne az újdonsült képviselő minden párton egyaránt. Természetesen az új emberek zöme a többség soraiban van. Az új emberek közt sok a vidéki pártelnökségben megöregedett ember, de van elég a fiataljából is, a kik egy kis frisseséget, elevenséget hoztak be a házba. A most folyó képviselőházi viták során kitűnt azonban, hogy az új képviselők sok tudással jöttek a házba, fölszólalásaikkal legalább ezt igazolják. Kivált az ellenzéki pártok új emberei közt van fölös számmal a jó szónok, a kiknek nagy hasznát látja az ellenzék és a vitát nyújtó obstrukciót rendező bizottság.

Az új emberek között kiváló helyet foglal el *Rátkay* László, a ki gyakori, hazafias szellem-től áthatott fe'szólalásai révén a képviselőházban és azonkívül is rokonszenvenné tetté magát rövid idejű parlamenti működésének ideje alatt is. Nagyobb szabásu beszédet mondott a hirhedt 16. §. ellen, melylyel a Bánffy-kormány a magyar sajtószabadságot akarja eltemetni a föld színéről. A napokban szintén fölszólalt a miniszterelnök ismeretes, napirenden levő indítványa ellen, mely az ülések meghosszabbítását czélozza. *Rátkay* László beszédeiben van tartalom, hazafias érzés, szép eszemenet és szabatoság, minden gondolatát a hazaszeretet sugalja s adja ajkaira.

Rátkay László.

Rátkay László a györmegyei Gönyü községben 1853-ban született s tanulmányai végeztével jogi gyakorlatait Funták ügyvédnél, majd dr. Darányi Ignácznál, a jelenlegi földmivelésügyi miniszter irodájában sajátította el. 1877-ben az ügyvédi vizsgát letéve, Dunaföldvárra költözött, a hol most is ügyvédkedik. Az ügyvédi gyakorlat mellett tevékeny részt vett a vidék függetlenségi mozgalmában, a paksi kerület függetlenségi pártjának elnöke ma is, a tolnamegyei pártnak pedig jegyzője.

1885-ben és 1888-ban nem fogadta el a neki felajánlott jelöltséget, 1892-ben a szabad- elvű párti jelölttel szemben kisebbségben maradt; 1896-ban függetlenségi programmal országgyűlési képviselővé választották Tolna vármegye Pinczehely kerületének függetlenségi párti választói.

Rátkay mint több pályanyertes népszinmű szerzője is szép irodalmi hírnévre tett szert. A

„Felhő Klári“ című népszinműve és a többi is a Népszínház és a vidéki színházak műsorai- ban gyakran szerepelnek. Ő írta a „Gyere haza Kossuth Lajos“ kezdetű népdalt, melyet az országban szerte dalol a nép.

Nemcsak a politikai téren, de az irodalom terén is sokat várhat még a magyar közönség *Rátkay* Lászlótól, a ki még fiatal tetterős férfi és a kinek arczképét ma bemutatjuk olvasóinknak.

Rabló-portyázás.

A középkor rablólovagjai megerősített sziklaváraikból elegendő fegyveres erővel kivonulva, elállották az erdőkön keresztülvezető utakat, elfogdosták az utasokat, kirabolták minden értékes vagyonukból, azután szélnek eresztették, csatlósaikkal váraikba visszavonulva, a rablott vagyonban megosztzkodtak, természetesen a vezéreknél jutván belőle a legnagyobb rész.

Magyarországon azonban a középkorban ilyen rablólovagok nem éltek, a tizenkilencedik század végén Bánffy Dezső báró miniszterelnökségének kellett elkövetkeznie, hogy a középkori rabló-portyázás meghonosítottassék nem ugyan a testi, mint inkább a szellemi javak terén. A szabadelvű párt ezen rabló-hadjaratának ezéja, hogy a nemzetet összes szabadságaiból kifosztogassák, az így fegyvertelenített népet a maguk uralma alá hajtásák, szellemi javaiból kiforgassák és a kormányon levő vezéreknél a legnagyobb zsákmányt: az összes hatalmat és tisztességet biztosítsák.

Kezdődött ez a portyázás a múlt őszi képviselőválasztásoknál, a midőn a Tarnóczy-féle választási rendszerrel a választók ezreitől rabolták el a szavazatokat és szuronnyal, hivatalos nyomással kergették a választók ezreit a választó urnákhoz, hogy a szabadelvű pártnak mandátumokat biztosítsanak. Folytatódik ez a rabló-hadjarat a vármegyéknél, a városokban és a községek hivatalos helyiségeiben, a hol csak a jó kormánypárti embereknek lehet igazuk, az ellenzéki embereket pedig agyonüldözik.

De a rendszer vezérének már nem elegendő, hogy egész Magyarország le van igazva, mert még van szabadsajtó, a mely panaszkodni tud és mer, a 16. §-al tehát ennek a megsemmisítésére is törni kellett s mivel ez nem ment mégsem oly könnyen, mint gondolták, mert a képviselőház ellenzéki pártjai megakadályozták, ezt a kellemetlen szólásszabadságot kell elrabolni az országgyűlés szájára helyezendő szájkosárral, a mi a kormánynak legujabb tervezete.

A közszabadságok garanciái megsemmisítve vagy elkobozva, a nemzet vagyoni érdekei Ausztriának kiszolgáltatva, a hatalom és igazság a kormánypárt részére lefoglalva, teljesen erőtlenné tették a nemzetet arra az ellentállásra és szívóságra, a melyre éppen most, a kiegyezés küszöbén legnagyobb szüksége volna. Ámde a politikai rablólovagok hada biztosan érzi magát abban a sziklavárban, a melyet magának a szabadságok elkobzásából alkotott, a békés polgároknak egész tömege pedig már a házából sem meri kitenni a lábát, mert biztonságának legutolsó morzsái is veszélyeztetve vannak. Ezen a helyzeten csak a polgárok bátorsága segíthet. Ellentállani a kísér-

téseknél, nem ijedni meg a hatalom zsarnokságától, érvényesíteni a még meglévő politikai jogokat és küzdeni körömszakadtáig a szabadság eszközeiért. Ha ebben kitartók tudunk lenni, a most folyó politikai portyázásoknak is végét fogjuk vethetni.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Miniszterelnök a királlyal. Bánffy báró miniszterelnök vasárnap egész váratlanul Ischlbe utazott, hol Ő Felsége magánkihallgatáson fogadta. Hívta-e a király a miniszterelnököt, vagy magától ment oda jelentést tenni a parlamenti helyzetről, azt senki sem árulta el. Annyi bizonyos, hogy a zavaros helyzettel összefüggésben van ez a királyi kihallgatás. Bánffy a képviselőház szólásszabadságának megsemmisítését tervezi, mert e nélkül záros határidőre tett ígéreteit beváltani nem tudja. Vagy törvényjavaslatot akar erre benyújtani, vagy a házszabályokat módosítani, de ekkor a most benyújtott összes törvényjavaslatokat kell visszavonnia. Mind a kettőhöz Ő felsége beleegyezése szükséges. Ezt ment kérni Bánffy a királytól, a ki nem tagadhatja meg tőle az utolsó szalmaszálat, a melybe a miniszterelnök kapaszkodik, hisz bizonyos, hogy a szájkosár ellen az ellenzék végsőig fog küzdeni, megcsinálja az igazi obstrukciót, így a vita elnyújtásával meg fogja akadályozni a költségvetés letárgyalását, a kiegyezési törvények megalkotását és a magasabb kvóta megszavazását, a melyekre vonatkozó ígéretek tartják Bánffyban a lelket. Ő felsége tehát hagyja a dolgokat a maga rendjén folyoi és a kormányt abba a verembe esni, a melyet tehetetlenségében, makaességával maga ásott meg magának.

Pártok egyezkedése. A miniszterelnök tervét, hogy a képviselőháznak szájkosarat adjon, még saját pártjának higgadtabb és tekintélyesebb tagjai sem helyeslik, ezért minden áron egyezséget akarnak létrehozni a pártok között. Szilágyi Dezső a ház elnökének elnöklete alatt tartott békéltető gyűlés semmire se ment, mert Bánffy és legközvetlenebb hívei, a Tiszák nem egyezséget, hanem föltétlen megadást követelnek az ellenzékétől és azt, hogy ne csak a most benyújtott törvényjavaslatokra, hanem a még nem is ismert kvóta és kiegyezési javaslatoknak akadálytalan letárgyalására is kössék le magukat. Így lát-szik ki, hogy az egész szájkosár javaslat csak arra való, hogy a kiegyezési törvényeket Magyarország érdekeinek kárára is simán lehessen a kormánynak letárgyalnia. A hazafias ellenzék ezt persze nem fogja engedni és inkább életre-halálra küzd, a meddig ereje engedi, semhogy az ország legnagyobb érdekeit már előre is elaludja. Ujabbban azonban mint hírlik Széll Kálmán, Andrássy Gyula gróf és Csáky Albin gróf vették a békéltetési tárgyalásokat a kezükbe és hajlandók az ellenzéknek olyan biztosítást nyújtani, hogy a sajtószabadságra vonatkozó 16. § közmegelegedésre módosítottassék, ha az ellenzék mostani harcát abbahagyja, de a kiegyezéssel szemben teljes cselekvő képességét biztosítja. Ezen az alapon a megegyezés talán létre is jön és akkor a képviselőház is fog az ősz előtt néhány heti szünetet élvezni.

Országgyűlés.

A múlt héten az országgyűlés báró *Bánffy* miniszterelnök azon indítványát tárgyalta, hogy az ülések ideje egy órával hosszabbtassék meg.

Julius 21-én *Bánffy* Dezső báró beadott indítványát ismétli; kéri az ülések idejének délután három óráig leendő meghosszabbítását. Erre az ellenzéki pártok vezetéi, közül elsőnek *Kossuth* Ferencz szólalt fel, ki azt tartja, hogy ez indítvány nem jelent mást, mint hogy a kormány az ellenzék kimeríteni igyekszik; mert a többség hetek óta hallgat, nem kívánhatja hát, hogy naponként egy órával még több ideje legyen a hallgatásra. Hogy az ellenzék a javaslatokat visszautasítja, annak egyik oka a 16. §., mely oly veszedelmes alkotmányunkra, mint a szu a nagy tölgyfára nézve, a másik ok az, hogy most a kiegyezés előestéjén meg kell mutatni Ausztriának azt, hogy az ő érdekeit istápoló törvényjavaslatot a magyar országgyűléssel elfogadtatni nem lehet. Határozati javaslatot nyújt be az iránt, hogy a ház üléseit ezután is a rendes időben tartsa.

Molnár János pártja: a néppárt nevében kijelenti, hogy a miniszterelnök indítványát nem fogadja el. Szintén határozati javaslatot nyújt be, mely szerint a miniszterelnök indítványa felett térjen a ház napirendre. *Apponyi* Albert gróf esatlakozik *Kossuth* Ferencz azon véleményéhez, hogy most a kiegyezés előestéjén meg kell mutatni ellenállási képességünket és elszántságunkat minden olyan törekvéssel szemben, mely arra irányul, hogy Magyarország anyagi érdekeit kiszolgáltatassuk Ausztriának. A kormány a téli ülésnek nagyrésztét tétlenül töltötte s a hibás munkabeosztás folytán a munka annyira összetorlódott, hogy a kormány nem tud vele mit csinálni. Az ellenzék hajlandó a kormányt e bajból kirántani egy kis ellenszolgáltatásért: háritassék el az a veszedelem, mely a sajtó szabadságát veszélyezteteti azzal a törvényjavaslattal, melyet az igazságügyminiszter nem régiben benyújtott. Ha a kormány a 16. §-t nem vonja vissza s még erőszakosabb eszközöket alkalmaz az ellenzékkel szemben: megöli a magyar parlamentarizmust, a melyben eddig legalább szólásszabadság uralkodott. A miniszterelnök indítványát nem fogadja el. Most következett a kormánypart első szónoka *Tisza* István gróf, a ki éles, gnyos hangon tartott beszédével üszköt dobott a kazalra és elrontotta azt, amit *Szilágyi* Dezső házelnök böles tapintattal kitervelt, hogy t. i. a fáradságot nem ismerő módon harezoló hazafias ellenzék a többséggel megbékítse. *Tisza* gróf az ellenzékre háritotta vissza az *Apponyi* által említett erőszakoskodás vádját s azt állította, hogy a szabadelvű párt hazafias szenvedést tűr, hogy az ellenzék hallgatja. *Sima* Ferencz szólalt fel még e napon oly értelmű határozati javaslatot nyújtva be, hogy a ház fejezze ki bizalmatlanságát a tisztességes eszközökkel kormányozni nem bíró kormány iránt.

Julius 22-én az ülés egy része a fölött való vitakozással telt el, hogy *Hock* János mezőkövesdi mandátumának pótvizsgálatára kiküldje-e a ház újból az ajánlott *Gajáry* Gézát, a ki az előző vizsgálatot is hiányosan teljesítette. *Justh* Gyula indítványozta, hogy küldjön ki a ház olyan képviselőt, a ki a vizsgálatot jobban fogja vezetni.

Gajáryt mégis megbizta a többség a pótvizsgálatlalt. Azután az ülések meghosszabbítására vonatkozó indítványt tárgyalta. *Mócsy* Antal hosszabb

beszédben indokolja, hogy miért nem fogadja el a miniszterelnök indítványát. Tiltakozik *Tisza* István azon feltevése ellen, hogy a képviselői munka kevésbé terhes, mint a napszámos munkája. *Groisz* Gusztáv ellenzékiből kormánypartivá vedlett követ azt fejtegeti hosszabban, hogy miért lett ő ellenzéki képviselőből kormánypartí. *Komjáthy* Béla és *Pichler* Győző beszéltek még e nap a javaslat ellen.

Julius 23-án *Páder* Rudolf néppárti rövid, de erélyes hangu beszédben követeli a miniszterelnök indítványának félretételét. Határozati javaslatában utasítani kéri a kormányt, hogy a képviselőknek nyári szünetre való bocsajtása iránt haladéktalanul intézkedjék. *Okolicsányi* László nem fogadja el az indítványt. Az ellenzék obstrukciót csinálni nem akart, de kényszerít erre a kormány erőszakos eljárása. A felszólalók kemény szavaira *Puászky* Agost kelt föl az indítványtevő miniszterelnök védelmére, a kit rendkívüli helyzet kényszerít a javaslat megtételére. Nevetségesnek tartja felszólaló az ellenzék azon vádját, hogy a hallgató kormánypart hallgatásával erőszakoskodik. Szemére veti az ellenzéki pártoknak, hogy a kormány megbuktatására szövetkeztek, dacára, hogy köztük nemzeti érület dolgában meg egyezés nincs. Kéri az ellenzék, járuljon hozzá az indítványhoz, mert különben a többség erősebb eszközökhöz fog nyulni. A szónok e kijelentésére személyes kérdésben emeltek szót *Kossuth* Ferencz és *Molnár* János, mindketten kijelentették, hogy pártjaikkal együtt azon az uton haladnak, melyet a hazafiaság, a nemzet boldogulása és közszabadság megvédése kijelöl. *Hock* János beszélt még e nap. A parlament békéjébe *Tisza* István bedobta — ugymond — a dinamitot, hogy *Bánffynak* ürügyet keressen a klotür behozatalára és így *Bánffyval* kapartatja ki a gesztenyét a parázsból a jövő számára. A többség eltíporhatja a sajtószabadságot, a parlamentí szólásszabadságot, de a hazafias ellenzék nem, a mely a végsőig küzdeni fog.

Julius 24-én szombaton a kérvények tárgyalásának napja volt; előbb azonban a miniszterelnök indítványát bocsátotta az elnöklő *Berzeviczy* Albert tárgyalás alá. A javaslat mellett felszólalt *Gajáry* Ödön kormánypartí s azzal gyanusította *Károlyi* Sándor gróft, kinek az Alföldön birtokai vannak, hogy ő az oka a munkás-mozgalomnak s még is ő akarja az ellenzékkel együtt *Tisza* Istvánt lehetlenné tenni. Ez aztán személyes kérdésben való felszólalásra adott okot, melyben *Tisza* huzta a rövidebbet. A kérvények tárgyalásánál sorra került a szegedi államkölesönös háztulajdonosok házadóelengedés iránti kérvénye, melyet *Polczner* Jenő képviselő ajánlott a háznak.

Julius 26-án az első szónok *Bartha* Ödön keményen megleezkétette a kormányt, mely a sajtószabadságot lábbal tiporni akarja, fölhozza az 1891-iki közigazgatási vitát, melyből szintén nem került ki győztesen a többség, most sem kerül ki. Nem fogadja el az indítványt. Utána *Károlyi* Sándor gróf az agrárius tábor vezére szólalt fel s komoly szavakban fejtette ki, hogy a kormány iránya nem egyéb, mint az összes szabadság eltörlése. Elitéli a kormányt, mely a klotürt kívánja behozni és a nemzet rovására minden téren előmozdítja a merkantilisták érdekeit.

Julius 27-én folytatták a miniszterelnök indítványának tárgyalását. *Major* Ferencz és *Buzáth* Ferencz néppártiak szólaltak fel, egyikük sem fogadta el a javaslatot. *Rátkay* László *Kossuth*-párti követ hazafias beszédben bonczolgatta a miniszterelnök

indítványa mellett felszólalt kormánypártiak érvelését; ő sem fogadta el a javaslatot. Végül Szentiványi Árpád szólalt fel, kimutatván, hogy mintegy 234 összeférhetlenségi eset van, melyek szerint kormánypárti képviselők képviselőségükkel összeférhetlen állásokat foglalnak el; mégis oly önzetlen politikus ellen mernek támadást intézni, mint gróf Károlyi Sándor. Ezután még személyes kérdésben volt egy-két felszólalás.

MI UJSÁG?

Budapest főpolgármestere Ráth Károly napok óta súlyos betegen fekszik; az orvosai már a hét elején lemondtak arról, hogy a közszeretben álló városfő egészsége helyreálljon. Mint utólag örömmel értesülünk, a betegség e hó 27-én kedvező fordulatot vett. A beteg láza megszűnt s ereje szemmel láthatólag növekedik s így remélni lehet, hogy a népszerű polgármester felépül és továbbra is sikerrel vezetheti a székesfőváros ügyeit.

Ruttkayné Kossuth Lujza S.-A.-Ujhelyben. Sátoralja-ujhelyről értesítenek, hogy Ruttkayné-Kossuth Lujza a napokban odaérkezett. Ruttkayné Benedek János pénzügyigazgatósági titkárnál szállott meg, kinek felesége régi időkből kedves ismerőse a tiszteletreméltó matrónának, a ki Ujhelyen érzi magát legjobban s itt szokta tölteni a nyarat.

Az ellenzék üdvözlése. Heves vármegye bizottsága ellenzékének a minap tartott értekezletéből *Justh* Gyulához, mint az országgyűlési vitarendező-bizottság elnökéhez, a következő üdvözlő táviratot küldötték.

„Heves vármegye bizottsága ellenzékének július huszonötödikén tartott gyűléséből a legmelegebben üdvözlö a szabadság s ezzel az alkotmány védelmében együtt küzdő országgyűlési ellenzék, reményli s várja a törhetlen kitartást, melynek jutalma a siker a haza javára elmaradhatatlan lesz. Imre Miklós, a pártértekezlet elnöke.“

Eger város ellenzéke pedig a vitarendező bizottsághoz a következő telegrammot küldte:

Eger városa ellenzéki polgársága üdvözlését küldi a szabadság védelmében küzdő egyesült ellenzéknek, a legjobb sikert kívánja nemes és hazafias törekvésükhöz! Éliássy Ferencz.

Szent István szobra. Budavárának egyik legszebb ékessége lesz Magyarország első apostoli királyának, Szent Istvánnak a szobra, mely a koronázó Mátyás-templom mögött a halász-bástyán fog állani; Schullek Frigyes tanár, a Mátyás-templom újjáépítője, már elkészítette a szobormű talapzatát. Magát a szobrot Strobl Alajos tanár mintázza, a ki az idei nyáron újra formálja a nagy király lovas-alakját. Ez a szobor különben ezredévi emlékmű, amelyet a jövő évben fel fognak állítani.

Ítélet a méregkeverők bűnpörében. Julius 23-án hirdették ki a hódmezővásárhelyi méregkeverők: Jáger Mari és társai bűnpörében a bíróság ítéletét, mely szerint Özvegy Araesi Sándorné Jáger Mari, a fővádlott, bűnös Csordás Nagy Andrásné és a Varga Julianna elleni gyilkosságban, mint bűnsegéd; bűnös a Muesi Mihály és a Kóti Julianna elleni gyilkosságban s bűnös ezenkívül, mint felbujtó és értelmi bünszerző is; mind ezeknél fogva *kötél általi halálra ítéltetik*. Turi Mihályné Varga Lidia, bűnös a Varga Julis meggyilkolásában s ezért *kötél általi halálra ítéltetik*. Hódi Pálné, Csordás Nagy Lidia bűnös a Csordás Nagy Andrásné és a Varga Julis elleni gyilkosságban; büntetése *kötél általi halál*. Bán Ferenczné, Szappanos Judit, bűnös a Varga Julis elleni gyilkosságban s ezért *kötél általi halálra ítéltetik*. Özv. Muesi Mihályné, Tóth Lidia bűnös a Muesi Mihály elleni gyilkosságban; életfogytig tartó fegyházzal sújtatik. Ifj. Horváth János bűnös anyjának, Kaloesai Erzsébetnek meggyilkolásában; büntetése életfogytig tartó fegyház. Gulyás Kiss Sámuel bűnös a Kóti Kiss Julianna ellen elkövetett gyilkosságban, mint bűnsegéd. Büntetése *hat évi fegyház*, melybe a másfél évi vizsgálati fogság beszámíttatik. A törvényszék súlyosbító körülménynek vette, hogy a gyilkosságot saját véreikkel szemben, haszonlesésből követték el, Jáger Mari és Horváth János eseteiben nem találtak enyhítő körülményt, míg Csordás Lidinél töredelmes vallomását, Varga Lidinél és Szappanos Juczinál büntetlen előéletüket. A vádlottak és védők valamennyien felebbeztek. Horváth e szavakkal jelentette be felebbezését: „Nem nyugszom meg, mert szomszujhozok az isteni igazságra!“ És bezárult a tárgyalóterem ajtaja s kinyíltak a szegedi csillagbörtön apró szobácskái s befogadják fekete lelkű lakóikat, kik annyi ártatlan életet pusztítottak el.

A pályafelügyezők fizetése melése. A magyar kir. államvasutak pályafelügyezői a kereskedelemügyi miniszter elé terjesztett emlékiratukban helyzetük javítása végett folyamodtak. A miniszter behatóan tárgyalta az eléje terjesztett kérelmeket s elrendelte, hogy a pályafelügyezők az altiszti illetménytáblázat IV. fokozatából töröltessenek, úgy, hogy legkisebb fizetésük a III. fok. 3. osztályának megfelelően *évi 520 forintban* állapíttatik meg. Minthogy a miniszternek ez a dícséretes elhatározása ez évben költségfedezet hiányában teljes mértékben végre nem hajtható: elrendelte, hogy a szükséges több-költség az *1898. évi költségelirányzatba felvételék*. Azonkívül kilométer-, illetve utiátalányt is kilátásba helyezett a miniszter és felhívta a magyar kir. államvasutak igazgatóságát, hogy ezeknek megállapítása, illetve osztályozása iránt javaslatot tegyen. Végül azt is engedélyezte a miniszter, hogy az I., II. és III. fokozatba tartozó pályafentartási altisztek három, két, illetve egy rozettát viseljenek.

Királysértő anyakönyvvezető. Temesmegyében most sok megbeszélésre ad okot Reiner János móríczföldi

községi jegyzőnek esete. A jegyző, a ki egyszersmind állami anyakönyvvezető és az állami népiskolai gondnokság elnöke, egy alkalommal a koresmában meghallotta, hogy az egyik vendég a „Gotterhalte“-t éneklé. Erre a jegyző közbeszólt s kifakadással illette az „osztrák császár“-t. Reinert feljelentették a budapesti főügyészségnél s most megindították ellene a pört királlysértés ezimén.

Czigány hadjárat Dobozon. Dobozon óriási czigánykaraván ütötte föl sátorát, rettegésbe hozva az asszonynépet. A férfiak a határon dolgoztak, az asszonyok pedig tolvajhadjáratra indultak. A falu asszonyai botokkal védekeztek ellenük, majd két esendőr indult összefogdosásukra. De a czigánynép oly fenyegető magatartást tanusított, hogy Békésre esendőrökért, Csabára pedig katonaságért telefonoztak. A esendőrség végre lefegyverezte a tolvaj czigánykaravánt.

A láng örültje. Békésgyulán Ruzinka János régóta szenved már abban a rettenetes betegségben, a mit piromániának neveznek s ami abból áll, hogy az illető öntudatlanul gyujtogat, mert örültje a magasra esapó lángoknak. Ez a Ruzinka a minap összeszedte a szomszédjainak a palánkjait, azokból az udvarán máglyát gyujtott s mellé kuporodva gyönyörködött annak a lángjában. A szomszédok nagy ügygyel-bajjal eloltották a tüzet, az előljárásság pedig a Lipótmezőn helyezte el a tűz gyógyíthatatlan örültjét.

Nagy lopás egy vasgyárban. A nadrági vasgyár üzletvezetőse a napokban nagyszabású lopások nyomára jött, melyeket a vasgyár kárára évek óta üztek. Nagy mennyiségű értékes vasérczet hurezoltak el. A lopott jószágot községbeli fuvarosok kerülő utakon elszállították és már eddig is husz ilyen fuvarost fogott el a esendőrség. Hinterreiter József raktárost is letartóztatták. A tulajdonképeni tetteseket még nem derítették ki, de már nyomukban vannak. A esendőrség nagy erélyvel folytatja a nyomozást.

Halál a börtönben. A szamosújvári fegyház egyik lakója, Dékány Mihály, a kit okirathamisítás miatt ítéltek el, a napokban a szamosújvári fegyházban meghalt. Dékány volt az első, a ki állami anyakönyvi kivonatokat hamisított. Ezekkel azután sohasem létezett menyasszonyokat iratott be kiházásító egyesületekbe s a hamisított kivonatok alapján felvette a nekik járó pénzt. Végre rájöttek a turpisságra. Dékány akkor Bécsbe szökött, de elfogták és a gyulai törvényszék nehéz rabságra ítélte.

Nem fogynak a kurta szivarok. A szegény ember sávjáról a most „rövid“ régebben még „kurta“ szivarokról is szól a nóta az idei első évnegyedi dohányjövédéki kimutatásban. A népszerű kurta szivarokról kisült ime, hogy nem is olyan közkedveltségnek örvendenek már mint nem régebben, pl. tavaly is, a midőn az év első negyedében éppen 2000-000 darabbal több fogyott belőlük, mint az

idei első negyedében. Az okaennek a fogyatkozásnak talán, hogy megunták az emberek a kurtaszivart. Egyik olvasónk, a ki kutya-macska barátságban lehet a finánczezal, így jellemzi a kurta szivarokat. „Az ember megvesz egyet a trafikban és azt hiszi, hogy dohányért adta pénzét, pedig csakhamar kiszül, hogy zsákban vett macskát, mert a dohányburok alól, hol egy szögdarab, hol egy hajtű, pipaszurkáló kandikál ki, nem ritka az se, hogy a sósikfi morzsa is megtalálható a rövid szivarban“. Nem esoda hát, ha nem fogynak a kurta szivarok.

Egy falu víz alatt. A sárosmegyei Lemes községben a minap óriási vihar dühöngött. Az erős eső annyira megdagasztotta a községen keresztül folyó patakot, hogy a falu legnagyobb része víz alá került s a víz számos állatot elpusztított. A patak közelében levő egyik falusi házat a nagy víz annyira megrongálta, hogy közel volt az összeomláshoz. A házból két kis gyermek a nagy víz miatt nem tudott kimenekülni. Az arra járó jegyző, Tahy Boldizsár saját élete kockáztatásával behatolt a házba s a két kis gyermeket kihozta onnan. A ház ezután nemsokára össze is dőlt.

Talált néma gyermek. Hosszu-Pályi határában a mezőn dolgozó munkások egy körülbelől tíz év körüli gyermekleányt találtak. Kérdezték nevét, kilétét, de a gyermek nem felelt a kérdésekre. Csak hosszabb faggatás után vették észre, hogy a lány néma. Felvitték a község házára, honnan egyelőre egy jómódu gazda vette magához. Személyleírása a következő: kora tíz év, arca: hosszás, szeme: kék, haja, szemöldöke: világos szőke, különös ismerető jele: siketnéma.

A mulatság vége. Erken e hó 19-én tartott lakodalom alkalmával mindenkinek feltűnt egy 70 éves öreg ember, Toldi János vigassága, ki fiatalos jó kedvvel tánczolt egész éjszakán keresztül. Hajnal felé már maga elé állította a czigányt s a fülébe huzatta a pajkos, vidám nótákat, melyeknek ütemeire rakta a tánczot egész virradtig. Ekkor szépen haza ballagott s otthon felakasztotta magát. Kimulatta magát halála előtt.

Karhatalom a templomban. Nem mindennapi látványban lesz részük vasárnap azoknak, a kik ellátogatnak az aradmegyei mácsai román templomba. Az egyház utóbbi éveinek zárszámadását fogja a szentszéki kiküldött az egyházközséggel közölni és jóváhagyatni a templomban esendőri karhatalom mellett. Az aradi görög-keleti szentszék kiküldötte Argyelán János kétegyházai lelkész, hogy közölje és hagyassa jóvá a zárszámadásokat, erre a kiküldött lelkész, az előző évek tapasztalatain okulva, karhatalom kirendelését kérte a hatóságtól. Kérését teljesítették és négy esendőrt adnak melléje. Jeles állapotok uralkodhatnak a mácsai egyházban, mikor a szentszéki kiküldött csakis esendőri fedezet mellett mer az Istenházába lépni.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A birkák sántasága.

Azt hiszem, hogy nem végeznek meddő munkát, ha a birkák sántaságát e lapok hasábjain tárgyalom éppen most, a mikor ugyszólván a legelőrehajtás kezdete óta a juhok folyton sárban gázolva jutottak mezőre. S most egyszerre az időjárás szárazra fordulván, ugyanesak száraz, rögös uton kénytelenek járni. Ez a körülmény jelentékenyen hozzájárult ahhoz, hogy a birkák között országsszerte oly nagy mértékben lépett fel a sántaság.

A birkáknál kétféle sántaságot ismerünk: az egyik a közönséges, a másik a bűzös sántaság.

A közönséges sántaság szülőanyja a hosszantartó szárazság, szerfelett rögös utak, tarlók, felváltva vizenyösebb helyek járata, a hol a körömnek legfőképp a talprésze átpuhul, a mely állapotában azután a szárazabb, rögösebb talaj a talprészeket feltöri s gyuladást idéz elő. Hasonló gyuladást létesít a tarlójárata is, különösen akkor, ha a birkák kora reggel harmaton kihajtatnak legelőre s így a harmattól átpuhult talpakkal kénytelenek azután az éles, kiszáradt, rögös tarlókat bejárni. Az e fajta sántaság nem ragályos s a köröm tisztántartása és a legelőjárata megváltoztatásával könnyen megszüntethető.

Nem úgy a bűzös sántaság, a mely már ragályos és sokkal nehezebben kezelhető. Ezen baj rendszerint a téli istállózásnál, a mikor a birkák folyton erjedés alatt álló almon állanak, lép fel, részint a kifejlődő gázok maróhatása, részint azért, hogy a körömrészek az állandó meleg behatása alatt szerfelett átpuhulnak, maga a körömrész elhasználásnak nem lévén alávetve, beszakadozik, a körömközök felpállanak s beáll a köröm gyuladása, melynek körterménye, hogy a köröm genyedni kezd s ez a geny szerfelett ragályos.

Lefolyásában ezen baj rendszerint háromféle. Ha a gyulladás a körömök között lép fel és ott megmarad, ha a gyulladás a talp és körömesont (patacsont) között, helyhez kötve, lép fel, avagy ha az egész köröm genyedésbe megy át. Első esetben 10% kreolinos oldattal mosogatás, tisztogatás; második esetben a gyuladt és már átpuhult talprész felnyitása és ugyanannak kreolinos oldattal mosogatása minden körülmények között a kívánt sikerre vezet. A harmadik esetben azonban a baj a köröm ledobásával ér véget.

Mind a három esetben fődolog a felgyülemlett trágya kihordatása, száraz, bő almozás, a kutakhoz, szóhelyiségekhez vezető utak gyakori szalmázása, törekelése. Sok esetben előidézője a juhok sántaságának az, hogy a juhászok a körömlésnél nagyon gondatlanul járnak el.

A juhász sohasem vizsgálja az okot, a mitől a birka sántit; neki tökéletesen elég, hogy sánta, ekkor ledönti, és nehogy kétszer kelljen bajlódni, mindjárt mind a 4 lábára megkörmöli, még pedig úgy, hogy azokon alig marad meg a körömházból valami. Legkevésbé ügyel, hogy a körömöt ki ne vérezze, sőt ha valahol elvált részre akad, ott addig vagdalja a körömházat, a míg abból egy kis darabka van és a míg a körömesont erősen nem vérzik. Azt tartja, hogy a körömlés csak ekkor használ. Azután elő-

veszi a kis bögrét, a melyben törött kékkő és mészoldat van, azzal jól bekeni a vérző körömesontot s most már minden rendben van. A szegény birka pedig néhány hétig térden mászik még a puha almon is mindaddig, a míg a körömesontok lenyuzott felülete úgy ahogy be nem szárad.

Már most, ha az ilyen birkák legelőre kerülnek, pár napi legeltetés után ijesztő módon terjed köztük a sántaság. Lehetséges-e az ilyen sánta körömmel annak a szegény birkának rögös, nyirkos, tarlós legelőkön naphosszat járni? Nem! Mert könnyen sérül, azonnal gyuladásba jön s a körömesonttól elválk. Hát még azután nyáron át, a mikor a reggel vagy esténként lekörmölt birkának nyomban a legelőre kell menni. Ezek szegények bizony egészen a körömesonton kénytelenek bízogni. Ezeknél még arra sines idő, hogy a csontig lenyirbált köröm kissé utána nőjön.

Óva intek minden juhtartó gazdát a fentebb vázolt körömnuzástól és ha azt akarja, hogy birkáit a sántaságtól megmentse, a következőket tartsa szemé előtt:

Ne engedje, hogy a birkák körmei tulságos hosszúra megnőjenek. Ne engedje úgy körmözni, hogy a köröm véresre sértessék.

A gyulladás, genyedés miatt elvált körömházat ne vágassa le; e helyett tisztítsa ki a netán benne levő idegen anyagokat és mosassa ki jól kreolin oldattal napjában kétszer. A genyedő talp daganatait nyitassa ki, szabadítsa meg a genytől és kreolin-oldattal kezelje.

A kipállott helyeket, körömközöket dörzsöltesse meg jól ronggyal és szintén kreolinnal mosassa.

A körömdobott birkát hagyja bekötött lábbal, akolban mindaddig, míg az új köröm teljesen kinőtt.

A bűzös sántaságba leeső birkákat a baj feléptével különítse el szigoruan.

Harmaton ne hajtson birkát legelőre.

Esős, nedves, sáros talaj járattal a birka körme közé jutott sáros anyagokat szorgalmasan távolítsa el.

Általában az épolás bármely eljárását a körömök erőszakos megsértése nélkül kiméletesen végezze.

Tartsa birkáit télen-nyáron tiszta alomban, ne engedje a trágyát az akolban felhalmozódni.

Ha a fentebbieknek eleget tesz s ügyel arra, hogy a birkák körmei ne körmöltessenek le a szükségnél jobban, akkor birkái nem fognak a legelőre, bízogni két-három lábon, kívánszorogni, e helyett vigan ugrádozó birkái minden baj nélkül járják be a néhány hét múlva már meglevő tarlókat, később pedig az őszi, nyirkosabb talaj sem fog körmeiknek ártani.

Práznorszky Agoston.

Jégverte fiatal fák gondozása.

A fiatal fákban a nyáron gyakori jégverés sokszor tesz nem esekély károkat. A jégverés következtében megsérült fiatal fák kérgét úgy a törzsön, mint az ágakon agyagból és marhaganéjból készült péppel mázolja be jó vastagon, még pedig minél hamarabb, mielőtt azokat a finom sejteket, melyeknek az a feladata, hogy új kérget képezzenek, a nap heve kiszáritaná. Ősszel azután, mikor a levelek már lehulltak, de még a fagyok beállta előtt, hozzálátunk, hogy a sebeket a fagy és a téli időjárás egyéb viszontagságai ellen megvédelmezzük. A fiatal megsérült törzseket szalmakötéssel védelmezzük. A sebeknek, legyenek azok akár egészen, akár félig

behegedve, a burkolata még olyan puha, hogy azt a fagy könnyen felszívja. A még egészen be nem hegedt sebeket fakátránnyal mázoljuk be, azután az egészet újra bevonjuk a 2^a rész agyag és 1^a marhagánj keverékéből álló mázzal. A szalmával való bekötözés egyúttal védelem is a nyulak rágása és a különféle kéregbetegségek ellen. Magától értetik, hogy a hol a karó romlott, vagy a kötés meglazult volna, azokat meg kell ujítani.

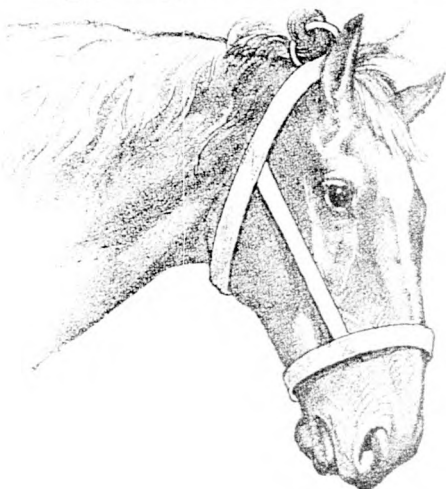
Nagy gondot fordítsunk a koronára is. Ha a fa esucsát a jég leverte vagy megcsontította volna, s a korona maga is hézagos lenne, új vezérágot kell nevelni, s az oldalágakat is rendezni. Ehhez a munkához azonban alapos hozzáértés kell, ha hát magunk gyengék volnánk benne, kérjünk jártas embertől tanácsot, mert különben több kárt teszünk, mint hasznot. A nagyon megsérült ágakat ahhoz képest, a hogy megsérültek vissza kell nyesni, olyan formán, hogy azután a legszélső szemből a koronához illő új hajtást nevelhessünk. A vágások helyét ne mulasztjuk el bekátrányozni.

Öregebb fáknál, a melyek a szélnek és hönymásnak nagyon ki vannak téve, a nagyobb ágakat megtámasztjuk. Ne mulasztjuk el a fát trágyázással is gyámolítani, hozzálátván ehhez a munkához minél hamarabb; a korona alatt vagy felássuk a földet, vagy ha ezt nem tehetnénk, legalább egy-két barázdát vagy lyukat készítünk, s ezekbe hamut vagy műtrágyát, nevezetesen kálisót vagy superfoszfátot teszünk, egy-egy fára 3—4 kilót számítva. A fa tányérát fedjük be érett trágyával.

Az így gyámolított fák a következő esztendőben fejlődésükkel bőven meg fogják jutalmazni fáradságunk és költségünket, holott ha elhanyagoljuk őket, senyvednek, sokszor el is pusztulnak.

Kötőfék megerősítése.

Egyes lovaknak megvan az a rossz tulajdonsága, hogy a kötőféket sehogyan sem tűri meg a fején s ha az ily lovat az istállóba vezetik és megkötik, első dolga, hogy a kötőféket a fejről ledör-

gölje, hogy azután az istállóban kénye-kedve szerint szabadon járkálhasson. Ebből a rossz szokásból könnyen baj is származhatik, mert vagy villába léphet a ló, vagy tarsa megrughatja, vagy a takarmánytartóhoz férközhetik s onnan a takarmányt szétszórhatja stb. A mely ló hozzászokott ahhoz, hogy a kötőféket lehuzza fejről, az, ha még oly szorosra húzzuk is össze fején a kötőféket, vagy ha bőrből is van a szíja, még akkor is addig dörgöli, míg kiszabadítja magát a kötőfékből. De miután a

kötőfék tulságos meghuzása különben nem ajánlatos, mert ez a rendes vérkeringést megakadályozza; ezért lezezszerűbb az ily lovak kötőfékét olyformán készíttetni, hogy a kötőfék legfelsőbb részébe egy vas-karikát erősítünk s a vaskarikába a ló sörényét esomóba kötjük oly módon, a mint ez az ábrán látható.

Ezzel az egyszerű eljárással teljesen megakadályozhatjuk azt, hogy a ló magát a kötőfékből kiszabadíthassa.

A gabonaszákak tartóssá tételére következő szer ajánlható: egy kilogramm jó tölgyesert főzzünk meg 14 liter vízben; ebbe a folyadékba mártjuk be a zsákvásznat, s hagyjuk benne mintegy 24 óráig. Ekkor a zsákvásznat kiveszszük, s miután tiszta vízben jól megöblögettük, száradni hagyjuk. Ezen eljárás mellett a cseranyag felszívódik a len és kenderrostokba, s ezeket nem csak idegen anyagok behatolása ellen óvja, hanem tartósabakká is teszi. Egy kilogramm cseranyag nyolcz méter vászonra elegendő.

Esővizes hordók kiemelése. Falun a jó háziasszonyoknak esővizről is kell gondoskodnia. E célra hordót állít az eresz alkalmas szögletébe és abba fogja föl a mosásra különösen ajánlatos esővizet. E hordókkal azonban sok baj van. Nyáron gyakran hetekig sines eső és az üresen álló hordót szétveti a forró szárazság, télen ellenben mikor vízzel van tele, könnyen szétrobbanthatja azt a jég. E két bajt úgy előzzük meg, ha jó erős, keményfából készült, vasabroncosos petroleumoshordót veszünk a fűszerestől. Ezt a hordót kívül kátránnyal bekenjük és a kívánt helyen a földbe ássuk, úgy, hogy csak a széle álljon ki. A kátrány megakadályozza a dongák rothadását és az által, hogy a hordó a földben áll, a nap heve és a szárazság sem árthat neki. Télen pedig egy karót dugunk a vízbe, a mely, ha jéggé fagyott, nem feszítheti szét a hordót.

Kacsahizlalás. A kacsák legjobban meghízik, ha magányosan van elzárva; idejére nézve a 10—12 hónapos állat legjobban hizlalható. Kukoricza, árpa, vagy zabdara és korpa tejjel péppé keverve adja a legpompásabb hizláló eledelt. Ha néha hust vagy zsiradékot apróra vágva az ételle közé keverünk, igen jó hatással van rá. Háromszor napjában kell a kacsát etetni, az etetési időt pontosan betartani és különösen ügyelni a ketrecz tisztántartására. 3—4 hét alatt igen pompásan meghízhatnak a kacsák a hizó kacsát langyos vízzel, de még inkább sovány, lefőlözött tejjel kell itatni.

A Baka-élet örömei.

— Mai képünkhöz. —

Nincs szebb élet a világon mint a baka-élet. Vasárnap vagy ünnep délután lerázza magáról káplár ur Csutak a kaszárnya porát, kikefélközük amugy istenigazában, „kihuzza” magát jobban, mintha az ezredes ur elé menne „rapport”-ra a kantinban vásárol egy vergóniát, mely nélkülözhetlen valami akkor, ha a baka hódításra indul.

— Telik mer' van!
— mormolja magában — ne gondolják Katóék, meg a többi, sorra meghódítandó vászonnépség, hogy valami pity-potty emberrel lesz dolguk. Leszurkolja hát nagy nehezen a vergóniáért járó öt vasakat a kantinostnak.

— Félnapú lönung!
— söhajtja, aztán elindul.

Kisétél a ligetbe, a hol fölkeresi a dadák, pesztonkák, száraz-és szoptatósdajkák és egyéb konyhai alkalmazottak kedvenc tartózkodási helyét: az árnyékos padokat. Ha nem talál hamarjában kedvére való esinos fehérsépet, megy tovább a sűrű árnyékos fák között.

De hopp! itt vagyunk — gondolja — a tuloldalón esinos dadák ülnek, itt tág tere nyilik a hódításnak. arra irányítja hát az útját gangos, peezkes léptekkel. Helyet foglal a szemközti padon, rágyújt a vergóniára, neki veti a hátát a pad karfájának, a bakkan-esókat keresztbe teszi

s ekként kifeszítve magát, átsandít a tulsó padra, hol hármásával is vannak már Katóék, a kik, midőn észreveszik a posztóból készült két csillagot a waffenrokk gallérján, nagyon kellemes arcot váganak s szintazonképp sanditanak egyet-kettőt káplár ur felé. Miközben egymásközt suttognak Katóék — mindegyikük szentül meg lévén győződve arról, hogy

ő hódítja meg a két csillagos vitézt a maga számára — biztos győzedelme tudatában bodros füstököt ereget a káplár ur s a libaczombokra és egyéb szem-szájnak kellemes konyhai dolgokra gondol, melyek majd félretevődnek részére.

Ilyenkor aztán feledve vannak a bakaélet hátrányos oldalai: az egyes, a kurtavas és kaszárnya-

áristom s mikor látja, hogy no, biztos a győzelem, örömeiben a borjuszáját is megcsókolná, ha t. i. közel volna.

Nem kell ám hinni, hogy káplár ur ezt a tisztes távolközt mindvégig megtartotta. A pad széléhez támasztott napernyő földre esése közelebb hozza őt mihamarabb Katóék szívéhez, a mi elvégre is

nem igényel valami nagyobb szabásu atakot olyan fess bakagyereknek, mint káplár ur Csutak.

Ha történetesen nem jár az ostrom sikerrel, káplár ur hamarosan odébbáll, eloltja a vergóniát — miközben átkokat szór a kantinosra, hogy olyan rosszul szelelő szivart szolgáltat ki a bakának. Aztán tovább néz új kaland után s újra meggyújtja a vergóniát, a baka-hadjárat nélkülözhetlen kellékét.

Ilyenek az örömei a bakaéletnek.

És vajmi ügyetlen, gyámoltalan az a bakagyerek, a ki a három év és hat nap alatt ilyen kalandokon keresztül nem megyen. Nem is baka annak a neve, hanem — anyámasszony katonája. A mi Csutak káplárunk azonban nem ebből a fajtából való.

Ezt a kedves jelenetet pingálta le egy kiváló festőművésznünk, Dudits Andor.

A kép szépségét nagyban emelik a háttérben levő kíváncsi ártatlan apróságok, míg a Kató ölében pihenő kis babus vigan szopogatja a kezébe nyomott mézeskalácsot.

MULATTATÓ.

Aratáskor.

<i>Nagy tüzet rakott már</i>	<i>Megpendül a kasza</i>
<i>Az égen Szent János.</i>	<i>Rendre dül az élet —</i>
<i>Aranyat simogat</i>	<i>Serényen kötözik</i>
<i>Itt lenn a kalászhoz. —</i>	<i>A kőcér kévéket.</i>
<i>Felszakadt töréből</i>	<i>Letérdel egy kéce.</i>
<i>A gyöngyszemü élet.</i>	<i>Mint ha hálát adna.</i>
<i>Takarás idő van —</i>	<i>E tartja a többit</i>
<i>A gabona érett . . .</i>	<i>Ez leszen a gazda.</i>
<i>Megmozdul a falu</i>	<i>Négy-négy kéce hajtja</i>
<i>Költözik a tagra,</i>	<i>Rá fejét keresztbe</i>
<i>Háznak az utcáknak</i>	<i>Hogy gondot viseljen</i>
<i>Isten a lakatja.</i>	<i>Az arany szemekre.</i>
<i>Eleven a mező</i>	<i>Felül van a jegyző,</i>
<i>Reng a kalásztenger —</i>	<i>Bíró, rektor, kántor.</i>
<i>A reményügel hátán</i>	<i>Könyökölve rajtok</i>
<i>Partra rágy az ember.</i>	<i>Út a pap mint pásztor.</i>
<i>Csillog még a lajmat,</i>	<i>Kész az első kereszt</i>
<i>Nyári éjnek gyöngye.</i>	<i>Utána a másik, —</i>
<i>Ráretődik a nap</i>	<i>Fogy a kalásztenger</i>
<i>Pillája a földre.</i>	<i>A fenéke látszik . . .</i>
<i>A kérekötelet</i>	<i>Fenekéből magra</i>
<i>Kihányják dalokra.</i>	<i>Újra feltör égnek:</i>
<i>Férfi, fejér népek</i>	<i>Hogy feljebb uccsjanak</i>
<i>Közdődik a dolga.</i>	<i>Az emberiséget . . .</i>

Petrus Jenő.

Halálugrás. Utazás a strucz hátán.

Elbeszéli Karikás János bácsi.

Most történt, mikor nyaralás végett a vidékre utaztam.

Prüszkölve, zakatolva indult meg velem a viczi-nális vonat, olyan kávédaráló féle masina, amelylyel megesett egyszer, hogy a fűtő valamelyik gyalogoló komájával jó sort beszélgetett a mozdonyról; emez kényelmesen ballagott a vonat mellett. Végre is azt mondá: „Na komám, de most már az Isten áldja meg, mert nekem sietős a dolgom”. Azzal jól kilépett s hamarabb az állomáshoz ért, mint a masina.

A szomszéd kocsis utasai hangos beszélgetéssel töltötték az időt; nem lévén más dolgom, oda füllettem.

„Átkozott ezvibujája — szólt az egyik, — soha sem érünk haza.”

„Hohó komám, a vasut mégis csak vasut. Tudja-e, hogy harmincz kilométert teszünk meg óránként, a mihez forsponttal jó négy óra kellene.”

„Hagyja el csak — felelt az első. Ha Amerikában járt volna, akkor tudná meg, mi az a vonat, meg mi a gyorsaság.”

Olyan ismerős volt előttem a hang, megmertem volna rá esküdni, hogy a beszélővel találkoztam már valamikor.

„Teszem azt fel — folytatta az Amerikában járt, — hogy most egy rozoga hid esnék az utunkba, a mely olyan gyenge, hogy egyetlen egy kocsit sem bírna meg. Már pedig ez a vonat nyolcz kocsiból meg egy mozdonyból áll. Hát mit csinálnánk most a hid előtt?”

„Hát megállanánk.”

„Én biz leszállanék; a guta menne neki.”

„No lám, az igazi vonat nem azt teszi. Mert annak meg van az a tulajdonsága, a melylyel minden veszedelemből kivágja magát: ez a gyorsaság. Tudják-e kentek mi a gyorsaság?”

„Az a gyors, a mi nagy zajjal jár. Mert tesztem azt, ha egy huszárezred megindul, olyan zajt csinál, hogy a föld is megremeg bele.”

„Hát az ágyugolyóbis, az ugyan nem üt nagy zajt, pedig jóval gyorsabban megy a huszárnál.”

„Igen ám, de ott volt a zaj akkor, a mikor az ágyut elsütötték.”

„Eh, nem értenek kentek ahhoz, mindjárt megmondom én, hogy mi az a gyorsaság. Hát ott ülök — így mint most — a vonat kocsijában (persze Amerikában történt), mikor egyszerre csak rémülten jelenti a kalauz, hogy egy nagy bölénycsorda megtámadta a vonatunkat. Ugy futottak utánunk, mint a szélvészverte sötét fellegek; lábaik dörögése egész földindulást okozott.

„Végünk van — szólt hozzám a mozdonyvezető.”

„Már miért volna végünk. Hát van-e olyan állat

a világon, a mely jobban birná a futást, mint a mi vonatunk.”

„Hisz itt tudnánk mi hagyni a bölényeket az útfélen könnyűszerrel. Hanem ott van a hiba, hogy előttünk egy iszonyu hosszúságu vasuti hid terül el; azon át kellene hajtani. Igen ám, de nézze csak meg János bácsi azt a hidat a messzelátóval.”

„Szemem elé tartottam a messzelátót, hát látom, hogy a hid derekában ketté van szakadva. Bizonyosan valami elefántesorda alatt tört le.

„No ez baj ugyan, de még sem olyan nagy baj, hogy ne tudnánk kívágni magunkat. A hid előtt meg nem állhattunk, az bizonyos, mert ha azok a bölények utól érnek, a vashomlokukkal pozdorjává zuznak bennünket vonatostól együtt. Nincs más mód, minthogy minden erővel hajtsunk neki a hidnak.”

„Tyhü, hisz egyenesen belehajtottunk ennek a feneketlen viznek a mélyébe.”

„Nem kell attól félni, én mondom azt, Karikás János.”

A hogy a nevemet kimondtam, rázendítette az egész utassereg.

„No, ha Karikás bácsi mondja, virtusnak kell abban lenni.”

„Én aztán kiadtam az utasítást a fűtőnek, hogy ne sajnálja a szenet; az óriási hőség miatt a mozdony falai kitüzesedtek s a meggyült gőz ugy sus-torgott, hogy a fűtő a bal fülére hót siket lett. No de így volt az jól; tudtam én azt, hogy a gőzben van az erő. Ekkor aztán egy jó hajításnyira a hid előtt neki eresztettük a vonatot minden erejéből. Az utasok letérdepeltek imádkoztak, én meg szép esendesen teletömtem a pipámat. Órült gyorsasággal futottunk; az egész világból nem láttunk csak egy hosszú tüzes vonalat.”

(„Példának okáért, ha az embert gyorsan nyakon ütök, akkor is tüzszikrákat lát” — vágott közbe az egyik.)

„Velünk is az történt, esakhogy mi szikra helyet egész vonalat láttunk, mert a mi vonatunk gyorsabb volt, mint akármelyik embernek a keze, de gyorsabb még a tüzes mennykőnél is. Egy minutáig sem tartott az egész. Én észrevétlenül megcsendesítettem a vonatot; akkor kezdtünk ráismerni lassúskán egymásra, meg a vidékre.”

„Hol a hid?!“ kiáltottak fel egyszerre hatan is.

Körül néztek. Nem lehetett azona a vidéken a hidnak még csak nyomát sem látni.

„Aki a hidat akarja látni — mondok — fogja a messzelátót; ott láthatja a látóhatár tulsó végén, a mi a viztengerből néhány czölöp ágaskodik ki. Az volt a mi hidunk. Egy kilométeres feneketlen örvény fölött ugrottunk mi most keresztül.”

„Ez volt aztán a gyorsaság!”

„Nem szerettem volna ott lenni”, szolt az egyik hallgató.

„Várjon csak kend, hátha még továbbat ott

lett volna, akkor tudta volna meg, hogy mit lehet kivinni a gyorsasággal, ha az embernek megszorult a kapezája. Mivel az mindég úgy van, hogy a kis veszedelem után következik a nagyobbik. Velünk is ez történt.

De haladjunk rendben.

A népség zsolozsmákat énekelt a szerencsés halálugrás után, azonban mi, a tapasztaltabbak jól tudtuk, hogy csak ezután következik még a fekete leves. Mert most meg egy óriási erdőség felé vitt az utunk, a melyet a vadállatnál is félelmesebb, gonosz rabló nép lakott. Ezek voltak a rézbőrü indiánusok. Rögtön sejtettem, hogy a nagy fohászzkodásnak nem lesz jó vége, így is volt. Amint az erdő felé közeledtünk, a sűrűségből apró fekete embereket láttunk előtörni; a messzelátóval kivette a mozdonyvezető, hogy a gonoszok egész gula gerendát raktak a sinekre. Az volt a czéljuk, hogy a vonatot feldöntsék, az összenyomorodott utasokat azután kifosztogassák s meggyilkolják. A hogy hátra nézünk, látjuk, ott is el van már az ut torlaszolja. Azokon a torlaszokon nem lehetett többé keresztülugratni.

„No de most már esakhogy itt hagyjuk a fogunkat” — szolt a mozdonyvezető, s amerikai szokás szerint felszakította a ruhát a mellén.

„Nem lehet az mondok. — Mert tudja meg, hogy én egy hercezeg kisasszonynak vagyok a vőlegénye. El is vettem volna már, esakhogy ilyen nagy családnál az a szokás, hogy mielőtt a férfi a leányt hazavezeti, valami vitézi cselekedettel kell bebizonyítania a szerelmét. Én azt fogadtam fel, hogy egy gorillát — a mi a világon a legveszedelmesebb vadállat, élve vezetek a mátkám elé. Vitézi becsület-szavamat adtam erre. Már pedig a világ kifordulhat sarkából, de egy igazi vitéznek, adott szavát meg kell tartania, ha török ha szakad is. Mig én elő nem vezetem azt a gorillát, addig nem lehet meghalnom, mert a sírból is fel járnék kísérteni kedves gyermekem.”

„No, ha már annyira vagyunk, elárulom a titkomat János bácsinak. Messze földön hallottam a vitézi hırnevéről, való igaz, hogy nem hagyhatom a vademberek zsákmányul. Magam fajta emberek előre elkészülnek minden-féle uti veszedelemre, mert ezen a vidéken minduntalan élet-halál között lebegünk. Erre való tekintettel az egyik kocsiban két struczmadár van felnyergelve, utra készen. Betanított madarak, olyan gyorsan futnak, hogy a szarvas sem ér nyomukba. Hát az a tanácsom, kuporodjunk fel ennek a két táltosnak a nyakába, azután illa berek, nádak erek, úgy itt hagyjuk ezt a nagy hajczihót, ami most készülődik, hogy hirt sem vesznek felőlünk.

„Nem lehet az, édes fiam. Igazi vitéz nem hagyhat magára annyi tehetetlen népséget.”

„Oda se neki, János bátyám. Ugy intézzük a futást, hogy egyenesen neki vágatunk az indiánusok legsűrűbb csoportjának, akkor kend egy ügyes

mozdulattal hurkot vet a főnöküknek a derekára (arról ismeri meg, hogy istentelenül fel van toll-bokrétázva), kirántja a nyeregből s aztán hajrá. Arra az egész csapat minket fog üldözőbe venni; ez alatt az utasok felre lökhetik a gerendákat."

"Igy már kötélnek állok" — szóltam. A vonatot egy pillanat alatt megállítottuk; a másik minutumban már a strucz nyakán ültünk. En óvatosságból mind a kettőnek tüzes taplót dugtam a füle lyukába. De miesoda futás kezdődött meg erre, arról emberi halandónak fogalma sínesen. Az indiánusokat csak éppen egy szempillantásra láttuk; nossza, én gyorsan hurkot vetettem, éreztem, hogy valami nehéz test maradt. Fel húzom, hát találják ki, ki maradt fogva benne?"

"Ki más, mint az indiánus főnök."

"Az ám, egy hosszú, ősz haju fehér ember. Kérdelem tőle: Honnan való vagy, mi a neved?"

"Én vagyok az oroszlánhegyi remete."

"Mi az az oroszlánhegy?"

"Egy nagy halom az erdő rengeteg között, ami 10 mérföldnyire fekszik a vasúti töltéstől."

Hát az alatt a szempillantás alatt, míg a hurok a kezemből a földre ért, éppen 10 mérföldet futottunk be. Az igaz, hogy ennél gyorsabban magam se haladtam, még, soha . . ."

Mikor Karikás bácsi idáig ért az elbeszélésben, a vonat megállott egy közbeeső állomásnál s én kiszállva, beléptem az ő kocsijába.

Karikás bácsi kitűnően néz ki még most is; szinte, megfiatalodott, mióta nem láttam. Óriási kampósbotot fogott a kezében s széles válláról uti tarisznya lógott le.

Amint meglátott, felállott s egy lépést tett felém.

"Ne te, hát ki vagyok én?"

"Ki volna más, mint Karikás János bácsi."

"No lán" — szólt örvendező mosolylyal, azal barátságosan kezét fogtuk.

(Folytatása következik.)

Apróságok.

Kerékpár-ágyuk. A katonai kerékpározást, mely eddig csak a gyalogságnál volt alkalmazásban, Angliában fontos újítással toldották meg. Az újítás kerékpárra alkalmazott könnyű ágyukból áll, melyeknek az volna a rendeltetése, hogy a kerékpáros osztályokat kísérjék. Két alacsony, egymással szilárdul összekötött ugynevezett duplex-gép között közepén van az ágyu, de a szerkezet olyan, hogy a két gépnek elől csak egy kormánykereke van, a mi előlről kormányozható triciklihez teszi hasonlóvá. A két kerékpáros persze tűzér, akik, mihelyest az ágyu működni kezd, az ágyuk mögött levő két ruganyos bőrüléssén foglalnak helyet. Egy másik tendemgépekből szerkesztett modell két Maxim-féle gyors-tűzelővel van felszerelve. Az angol kerékpár-ágyuknak

csak az a hátránya, hogy igen kevés löszert vihetnek magukkal, a mi azok alkalmazását a gyakorlatban lényegesen megnehezíti. Egy ágyuval felszerelt kerékpár 100 kilót nyom, a két kerékpáros sulya legalább 150 kiló és így összesen 250 kiló minimális sulyt kell számításba venni, a mi főképen azt a ezélt hátráltatja nagyban mely a kerékpár ágyuk szerkesztésénél első sorban lett volna elérendő, a gyorsaságot.

Szomorú kimutatás. A lipótmezei országos elmegyógyintézetben a múlt évben összesen 1448 betegét ápolták, míg 1895-ben a betegek száma 1254 volt, vagyis 194-el kevesebb. A betegápolási költségek 267.813 forint 10 kr-t tettek ki, a melyből azonban 140.923 forint 14 kr. az elmegyógyintézet jövedelmeiből megtérült, úgy, hogy a tényleges kiadás 126.889 forint volt. Egy-egy beteg ápolása átlag 40 frt 81 krajczárba került.

Sakk-talány.

— Szoboszlaj Gyula-tól. —

	soly	vá	nánk	te					
		te	tünk	ma	hal				
			nyak	gá	kin	szól			
a	Büsz	sem	ko	lan	Fo	a	De	nem	dod
én	gyák	mind	sunk	te	lál	tá	ga	van	len
kék	két	zik	Ta	sző	pül	lett	Dacz	is	De
me	sem	va	ten!	el	sunk	kő	sem	tet	bol
			el	Ke	a	né	he	mel	
				gyak	Sz.	más	ség		
				"Egy	vély	vég	M.		

Megfejtendő lögrás szerint. A kiindulás -gal van jelölve.

Lapunk múlt számában közölt számrejtvény megfejtése:

"Független Ujság".

Helyesen fejtették meg: ifj. Bellák János, Zsemberi Odón, Fülöp Ferencz, Becze János, Gombkötő N. János, Nagykaszap Kálmán, Kovács Bálint, Nikodem József, ifj. Lam Béla, K. Sándor László, Szabó László, Huszlik János, ifj. Bolla István, Fábri Gusztávné és Gianone Adolf.

Lapunk 29-iki számában megjelent számrejtvényt utólagosan még helyesen fejtették meg: Kovács Lajos, W. Kiss Sándor és Nikodem József.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Molnár Károly urnak. Klotür az, hogy a képviselőházban valaki a vita bezárását indítványozza és erről az indítványról a Ház vita nélkül, szavazás útján határoz. Rendszerint az előadó és a partok megbízott szónokai még záróbeszédeket mondanak. A hol tehát a klotür be

van hozva, ott minden szavazás alá eső kérdésnél a pártok képviselői egyszer beszélhetnek csak, ha a többség a nagyobb vitát nem akarja, egyszerűen szavaztat. Ily módon a törvényhozás teljesen a többség és a kormány hatalmába kerül s az ellenzéknek nincs módja a legfontosabb kérdéseket beható bírálat alá venni. A legjelentékenyebb ügyeket vita nélkül, szavazással intézik el s minden ellenzék lehetetlenné van téve, ha a kormány és a többség valamit minden áron keresztülvinni akarnak. Ez kellene a mostani kormánynak is a sajtószabadság eltörlésére és az Ausztriával való kiegyezés keresztül erőszakolására. — **Juhász Imre** urnak. Nádast legezélszerűbben és leggyorsabban úgy alakíthat, ha egy meglevő nádasnak gyökereit kiszedi és azt az erre alkalmas talajra tavasszal lerakja és beszántja vagy mélyen behoronálja. Magvetéssel is lehetne a nádast megalakítani, de az nem oly biztos, mert a nád magja rosszul esirázik. **Pászthy Ferencz** urnak. A zeller megfejesedését csak úgy lehet elősegíteni, ha először is nagyon jó trágyás földbe ültetjük, másodsor pedig, mihelyt a gumó képződni kezd, az oldal gyökereket elvágjuk és ezt folytonosan teljesítjük, mihelyt új oldalgyökerek keletkeznek. Özv. **Borsos Teréz**. A „*Független ujság*” 30. számában közöltük, hogy a tejét leadni nem akaró tehénnek mikép kell bánni. Ennek kiegészítésül közöljük még, hogy a tehén egyik első lábát felkötve, eléje jó izletes takarmányt szelíd bánásmóddal kell megpróbálni a fejést és pedig ne a borju szopása előtt, hanem utána, a midőn a tehénnek már nincs oka a borju részére a tejet visszatartani. Ehhez ugyan türelem kell, de máskép nem fog boldogulni. **Sárosdy József** urnak. Az illető intézettől semmiféle kárpótlást nem követelhet, mert az utaztatást és a költségeskedést a saját érdekeiben tette meg. Hogy a másodsorú közbejárásért új díjlevelet követeltek, az természetes, mert hiszen első esetben mikor pénzt nem kapott, közbenjárásért nem is fizetett semmit. Hogy a követelt díj magas, azt elismerjük, de hát azt hisszük ebből az intézet engedett volna. Egyébként, ha birtoka tehermentes, arra a kisbirtokosok földhitelintézeténél kaphat minden külön közbenjárás nélkül törlesztéses kölcsönt, de ha meg van terhelve, akkor közvetítés nélkül bajosan. **Simon János** urnak. Hát bizony igaza van, hogy a szegény embernek nehéz a sorsa. De ezen nem azzal lehet segíteni, hogy oknelküli zavargásokat csináljon, hanem szervezkedve a törvény és a rend határai között igyekezzék jogait és érdekeit érvényesíteni. Közleményünk nem is a munkásnépnek azon vezérei ellen szólt a kik igazán és okos eszközökkel akarnak a bajokon segíteni, hanem az olyan izgató-vezérek ellen, a kiknek más egyéb céljuk, mint zavarok csinálása a törvényes rend felforgatása, a fölösleges ellentétek kielégítése, hogy ebben a fölkavart helyzetben a zavarosban halászhasznuk és a maguk önző egyéni érdekeit szolgálhassák. Ön a ki bár névtelenül, oly értelmes levelet intézett hozzánk, megfogja érteni, hogy ez két különböző dolog és midőn a mezeitelt sorokat irtuk, épen a munkásnép érdekében tettük azt. **Kiss János** urnak. A fahamu kitünő trágyaszer különösen rétek trágyázására. Legezélszerűbb azt tavasszal kibánni a rétre és egy holdra 5—6 métermázsát elszórni. Szőlőtrágyázására is alkalmas, azonban nem egymagában, hanem az egyéb istállótrágyázáshoz keverten kell alkalmazni. — **Bordás István** urnak. A hangyákat *thana-*

öket vagy a fészükbe önteni. Konyhakerti növények termelésére jó utmutatást ad a Jäger Concha-féle kertészeti könyv, melyet bármely könyvkereskedés útján megrendelhet. **Petrus Jenő** urnak. A szerkesztő ur szabadságon van, ő intézi el ezt a dolgot, ha majd hazajön. Addig kérjük szíves türelmét. Ifj **Marits József** tanár urnak. A fenti üzenet önnek is szól. **Herrenbacher József** tanító urnak. Jegyzői oklevél alapján nem igényelhet önkényességi jogot. A fiu még fiatal, leteheti a VII. és VIII. gimnáziumi osztályokról a vizsgát, vagy pedig önkénteseket előkészítő tanfolyamot hallgattasson vele. Ilyen tanfolyamok vannak Budapesten, Nagyváradon, Szegeden, Temesvárt, Győrött, Kassán és Pozsonyban. **Szabó Márton** urnak. Ha uradalomban mint bognár óhajt alkalmazást keresni, tegyen közzé egy hishirdetést a „Köztelek” lapban (Bpest Üllői-ut 25.) Az elhelyező intézetek révén nehezebben kap ily állást.

Kis lutri huzása.

	Julius 24.				
Bécs	82	59	85	81	83
Temesvár	9	10	74	77	45
	Julius 26.				
Brünn	83	57	80	63	70

Budapesti piaczi árak.

Budapest, július hó 31-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendőek.) *Buza* 76—81 kg. *tiszavideki* 10.35 frttól 10.80 frtig, *pestvidéki* 10.30 frttól 10.75 frtig, *fehértaljai* 10.30 frttól 10.75 frtig, *bácskai* 10.40 frttól 10.85 frtig, *bánsági* 10.10 frttól 10.75 frtig.

Rozs 70—72 kg. 7.55 frttól 7.75 frtig.

Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 5.60 forinttól 6.00 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 5.10 frttól 5.80 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg. 6.50 frttól 8.00 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.75 frttól 5.77 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 4.50 frttól 4.52 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	15.20	14.80	14.50	14.20	13.70	13.30	12.30	11.20	7.50

Buzakorpa, finom 3.20-3.50, durva 3.10—3.20 frt zsákkal együtt

Egyéb magvak: *mák* 14—16 frt; *bab* fehér nagyszemű 6—13 frt, *apró* 7—13 frt, *tarka* 8—10 frt, *lencse* 7—10 frt, *borsó* héjas 7.09—11 forint, *köles* 4.10—4.50 frt, *kendermag* 6.75—7.25 frt, *repce* 11.80—12.60 frt. mm.-ként.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökört* 326—360 frtig; *középmínőségűért* 255—310 frtig; *gyenge minőségűért* 200—245 frtig; *hízott magyar és tarka ökör jobb minőségű* mm.-ként élőszuliban 26—31 frtig, *hízott magyar és tarka ökör középmínőségű* 25—26 frtig. *Fejős tehén,* magyarfajta 70—120 forintig, *tarka* 90—150 frtig darabonként. *Élő borju* 1 kgr. élőszulyéért fizetnek minőség szerint 25—40 krt. *Vágott borju* 1 kgr. hussulyéért fizetnek 40—45 krt.

Juhvásár: *hízalt ürü* páronként 19.00—22.00 frt, *feljavított juh* 11—13 frt, *kiverő juh* 7.00—9.00 frt, *kecske* 6—7 frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élőszuliban 4° és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 47—48 frt., *vidéki sertés* könnyű páronként 250 kilóig 46—48 frt.

Baromfivásár. *Lúd,* sovány, páronként 1.60—2.60 frtig, *kacska* 1.40—2.00 frtig, *tyúk* 100—1.20 frtig, *csirke* 50 kr.-tól 120 krig, *kappan* 1.60—2.80 frtig, *pulyka* 1.50—5.00 frtig.

Takarmányvásár. *Réti széna* 2.40—2.80 frt, *muhar* 2.30—2.70 forint, *szűszalma* 2.35—2.60 frt, *alomszalma* 1.50—1.70 frt.

Vegyések. *Tojás* 100 drb. 2.30—2.30 frt. *Szalonna* 50—52 krajczár. *Vaj* Ia. 70—90 kr., *Ila.* 60—80 kr. *Olvasztott vaj* 70—100 kr. *Méz sárga* csurgatott 28—32 kr. *Burgonya sárga* 2.50—3.40, *rózsa* 1.40—2.50, *közönséges* 70—80 kr., *paprika* 30—52 frtig, *hüvelyes paprika* 26 frt métermázsánként.

Bőrök. *Ökörbőr száraz* 100 kgr.-ként 77—84 frtig, *tehénbőr száraz* 72—84 frt. *Nyers ökörbőr* (20 kg.-tól 35 kg.-ig) 29—44 frtig, *tehénbőr nyers* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 31—49 frtig. *Juhbőr,* gyapjas, páronként 343—360

ORSZAGOS MAGYAR KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf. Bujanovics Sándor, Dessewffy Aristid, Komjáthy Béla, Pechy Tamás, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szónyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf. — Vezérigazgató: Szónyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítva fe a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

Atakarmányt és szalmás eleséget

tűzkár ellen a szövetkezet

tetemesen olcsóbban

biztosítja, mint a hazánkban működő bármely más biztosító intézet.

— Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapestben (József-körut 8. sz.) és a vidéken létesített ügynökségek.

„Fairbanks“ mérlegek

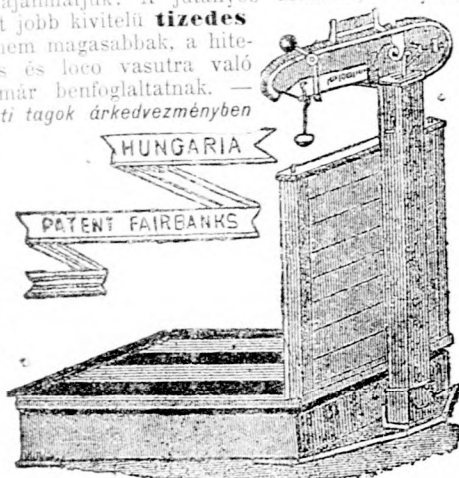
a legtekélyesebb mérlegszerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, tolsúlyos fémmerőkarokkal bírnak s a hidra tett terhet minden ponton egyenlően mérlegelik.

Tartósság, pontosság és könnyű kezeléskünnél fogva ugy hazánkban, mint a külföldön a legelső díjat nyert legkitünőbb mérlegek.

Gazdasági, szekér-, marha-, zák- és rak-tári mérlegeinket

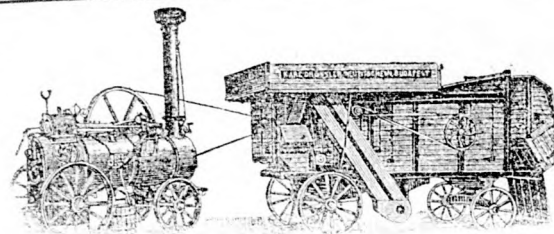
egyszerű és acélnak megfelelő szerkezetüknel fogva különösen a gazdák, gazdaságok és uradalmak részére a legmelegebben ajánljuk. A jutányos árakban, melyek súlyokkal számított jobb kivitelű tizedes mérlegek áránál nem magasabbak, a hitelesítés, csomagolás és loco vasutra való feladás költségei már befoglaltatnak. — Gazdasági egyesületi tagok árkedvezményben részesülnek. Gyártásunk állami felügyelet alatt áll. Megrendelések közvetlen központi irodánkhoz, Andrássy-ut 12. címzendők. Árjegyzékkel, felvilágosítással szintén központi irodánk szolgál.

Fairbanks

mérleg és gépgyár részvény-társaság.
Budapest, Andrássy-ut 14. Gyár: Külső-váozí-ut 146.

Alapított 1866-ban.

Alapított 1866-ban.

DRESSLER KÁROLY cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár vas és ércöntőde BUDAPEST, VI., Váci-körut 59. sz.

Ajánlja saját gyártmányu legkitünőbb kivitelű szabadalmazott gözeséplő-készleteit és az összes gazdaságba való gépeket, melyek a magyar gazdasági viszonyoknak legezlszerűbben megfelelnek.

Kizárólagos képviselőség Magyarország részére:

LANZ HENRIK mannheimi ezégtől,

mely elismert legnagyobb és legjelentékenyebb gyár gözmozgonyok és gözeséplőgépekben, utóbbiak háromszori légtisztításra berendezve. Ezen készletek minden eddigi versenyéplésnél az összes versengő bel-földi és angol gyártmányokat legmagasabb kitüntetéssel legyőzték. Ezek tehát a világ legjobb gözeséplőkészletei.

Képes árjegyzékkel bérmentre, felvilágosítással, készséggel szolgátok.

Gazdáknak fontos!

Gazd. könyvviteli nyomtatványok

42-féle.

az Orsz. Magy. Gazd. egyesület által 1000 forint pályadíjjal jutalmazott gazd. könyvviteltan alapján összeállítva.

Az összes mintáivak 2 frt 20 krért bérmentve küldetnek meg.

Megrendelések kiadóhivatalunkba

Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. sz. küldendők.

Ganz és Társa

vasöntő- és gépgyár részvény-társulat,

BUDAPESTEN,

ajánlanak:

Gépészeti s építési munkákat, vas-, acél- és fémöntvényeket, teljes malomberendezéseket, transmisiókat, zúzóműveket, vizikerekeket jó eredménnyel pótló turbinákat, különösen pedig:

Hengerszékeket kéregöntetű hengerekkel mű- és parasztra-örléshez; kisebb nagyságú darálószékeket, melyek petroleumos vagy elektromos motorral kombinálva daráláshoz gazdasági céokra kitünően beváltak.

Petroleum-motorokat közönséges lámpa-petroleummal s adómentes benzinnel való hajtásra; ezen motorok előnyösen helyettesítik a kisebb gőzgépeket és járgányokat, kocsira szerelve mint petroleum-lokomobil eséplőgépek hajtására kiválóan alkalmasak. Üzemök biztos és nem tűzveszélyes, mert lámpa és szivattyu nélkül dolgoznak.

Elektromos áramot fejlesztő gépeket, melyek gőz- vagy petroleum-motorral, esetleg turbínával hajtva, ugy világításra, mint az egymástól távolabb álló épületekben elhelyezett tejgazdasági, takarmány-aprózó, rostáló, eséplő, örlő stb. gazdasági gépek hajtására is alkalmasak.

Ajánlom az 1896. évi szeptember 21-én Hódmező-Vásárhelyen tartott ekeversenyen

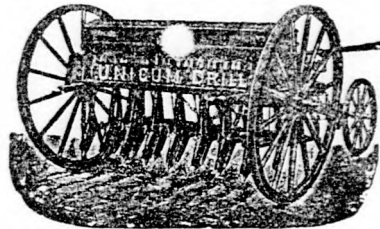
arany, ezüst és bronzéremmel díjazott egyetemes aczélekeimet, melyek anyag, kivitel s olcsó áraknál fogva az összes eddigi konkurencziát legyőzni képesek.

BÄCHER RUDOLF,

cs. és kir. kizárólagos eke és talajmivelő eszközök gyára.

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tagadhatatlan legjobb vetőgépe a jelenkornak a Melichár-féle

Unicum Drill

rendkívül egyszerű és feltétlenül szolid kivitelű.

Leírás és árajánlattal bérmentve szolgál

MELICHÁR FERENCZ

cs. és kir. szab. vetőgépgyára.

— BUDAPEST, —

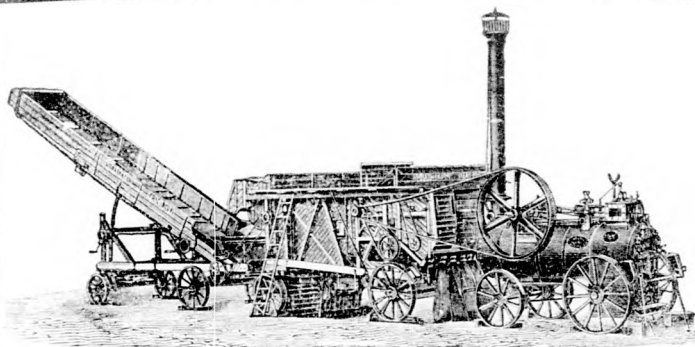
VI. ker., Nagymező-utca 68. sz.

Umrath és társa

mezőgazdasági gépgyárosok

BUDAPESTEN,

V., Váci-körut 60. szám.

Kedvező árak és fizetési feltételek mellett szállítanak kitűnően működő és több fontos újítással bíró

gőzcséplőkészleteket

valamint kazalozókat

minden nagyságban, a legmesszebbmenő jótállás mellett.

Ugyanott egyetemes és többvasu ekék, boronák, hengerek, triurók, vetőgépek, kaszáló- és aratógépek, lógereblyék, rend kívüli nagy választékban, a legjobb szerkezetben, olcsó árakon szerezhetők be.

Képes árjegyzék összes gazdasági gépekről kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkográfiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirályi-utca 13. sz.

Készít: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

chemigrafia, chromotypia, photo-, (autotypia, fametszet stb. útján.

Jérképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografikailag legszebben és legolcsóbban sokszorosíthatnak.

• Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöztetnek. •

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

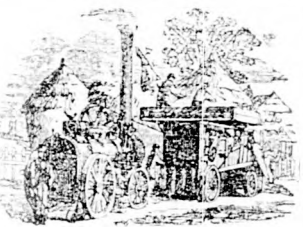
Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20-60 év közötti időre **kézpénzben**. Birtokos felmondhat, pénzügyintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. Leborgoltás legrovidebb idő alatt.

— Convertálás belyeg- és illetékmentes. — **Nemmi előleges költség.**

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat. 40494

Ingatlan-és Jelzálog-Forgalmi-Intézet, Budapest, Váci-körut 39.

Intézetünk az egyedül, mely az ország minden megyéjéből, hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokok által olcsóműszerileg ajánlata van.

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemez-gyár, malomépítész

Budapest, V. ker., Külső Váci-út 46. szám.

Marshall Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérigényőke ajánl utólérhetlen szerkezetű és minőségű Marschal-féle

gőzmozgonyokat és gőzcséplőgépeket,

szabadalmazott

kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeket két cséplődobbal,

szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoriczamorzsolóval, — Gibás-féle szabadalmazott kazalozó készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion” őrlőgépeket.

Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas- félmagas- és vāmórló-malmok teljes berendezését és takarmánykamrák felállítását.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket és Gőz-utimozdonyokat

a legtökéletesebb szerkezettel a legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50. Budapest-Kelenföld, a vasútállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalékrész-raktárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Budapestről a keleti (központi) pályaudvarról és a déli vasúton Budáról könnyen elérhető.

Budapesti gyaju-aukeziók.

az idei gyaju-aukezióknak
második sorozata
szeptember 1-én és 2-án

tartatik meg. Az árverésre szánt küldemények, melyek „Gyajuárverési Vállalat, Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” ezimen adandók vasutra, a m. kir. államvasutak összes vonalain tetemes díjkedvezményben és ingyen raktárban részesülnek. — Azonkívül sem beraktározási avagy mérlegelési költségeket nem fizetnek. Minden egyéb felvilágosítással szivesen szolgál az

„Árverési vállalat”

Heller M. s Társa
BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 13.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. Alkotmány-utca 31. Váci-körút sarok.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a legtökéletesebb és tartósságánál fogva a legolcsóbb és legtökéletesebb permetezőgép a

VERMOREL-féle „ECLAIR”

peronospora permetező, mely eddig minden versenynél az első díjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselő.

Ár 21 forint csomagolással.

„AZUREN” 1 frt 15 kr. kilogrammja, 1 frt 10 mmként.

Aussigi „RÉZGÁLICZ” 30 frt mmként.

„RAFFIAHÁNCZ” 42 kr. kilogrammja, 40 frt mm.

A tömeges megrendelések következtében — késések elkerülése végett — kérjük különösen az

ECLAIR

permetező megrendeléseket idejekorán hozzánk juttatni.

A „HUNGARIA”

MŰTRÁGYA, KÉNSAV és VEGYI IPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ajánl:

Superfoszfátot, Chilisalétromot

és minden más műtágyaféléket, legjutányosabb áron és elismert kitűnő minőségben.

Központi Igazgatóság:

BUDAPEST, V., Váci-körút 21. szám.

Herényi Gotthard Sándor és Rovara Frigyes művét érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg.

„Pátria” irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelék.)